

HÅ KOMMUNE

DETALJREGULERING AV KRUSEMARKA ØST PLANID 202109

FAGRAPPORRT NATURMANGFOLD

ADRESSE COWI AS

Kvaløygata 3

5537 Haugesund

TLF +47 02694

WWW cowi.no

Figur 1-1. Foto: Marina Eraker Hjørnevåg

OPPDAGSNR.

A284160

DOKUMENTNR.

VERSJON

01

UTGIVELSESDATO

05.09.24

BESKRIVELSE

Naturmangfoldrapport

UTARBEIDET

Thorstein Holtskog

KONTROLLERT

Marina Eraker
Hjørnevåg

GODKJENT

Thorstein Holtskog

Innhold

1	Sammendrag	3
2	Innledning	3
3	Metode	4
3.1	Avgrensning av fagtemaet	4
3.2	Influensområdet	5
3.3	Kunnskapsgrunnlag	5
3.4	Usikkerhet	6
4	Beskrivelse av tiltaket	6
4.1	Planområdet/tiltaksområdet	6
4.2	Tiltaket	7
4.3	Prosjektets skadereduserende tiltak	8
5	Dagens situasjon	9
5.1	Generell områdebeskrivelse	9
5.2	Naturgrunnlaget	9
5.3	Naturtyper	10
5.4	Rødlistede arter og arter med særlig forvaltningsansvar	11
5.5	Landskapsøkologiske funksjonsområder	12
5.6	Vannforekomster	13
5.7	Fremmede arter	13
5.8	Feltregistrering i planområdet	16
5.9	Verdivurdering	18
6	Vurdering av effekt av tiltaket på naturmangfoldet	18
6.1	Anleggsperioden	19
7	Skadereduserende tiltak	19
7.1	Lovpålagte og søknadspliktige tiltak	19
7.2	Anbefalte skadereduserende tiltak	19
8	Vurdering etter naturmangfoldlovens kap. 2	20
9	Konklusjon	22
10	Referanser	23

1 Sammendrag

Regulering av området Krusemarka øst, planID 202109. Planområdet er ca. 145 dekar, og utbyggingen vil omfatte næringsformål og en omkjøringsvei. Utbyggingen vil foregå i tilknytning til næringsområdet på Krusemarka vest.

Planområdet ligger nord i tettstedet Nærbø i Hå kommune, i et område med boligbebyggelse i sør, næring i vest og et større landbruksområde i nord.

Det meste av planområdet er i dag preget av eksisterende landbruksdrift, der hoveddelen er dyrket til gressproduksjon, og det resterende arealet er bebyggt, infrastruktur eller friområde.

Det er registrert verdifullt naturmangfold i form av rødlistede fugler (kornkråke og stær) i planområdet. Siden om det meste av planområdet består av jordbruksdrift vil de eksisterende grøntkorridorene være ekstra viktige for naturmangfoldet, slik at dyr og fugler kan bevege seg rundt planområdet. I Pyttaskogen er det mange fremmedarter, bl.a. sandlupin som er en høyrisikoart med tanke på spredning med masser.

Utbygging medfører i hovedsak arealtap i form av beslaglegging av områder fra landbruk til industri.

Avbøtende tiltak for naturmangfoldet vil være:

- > Siste vekstsesong før anlegg kartlegges fremmede arter og det utarbeides tiltaksplan for håndtering av plantedeler og infiserte masser. Tiltaksplanen skal følges.
- > Ta vare på kantvegetasjonen langs Bøbekken.

COWI sin vurdering er at realisering av planen ikke er i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystem gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

2 Innledning

Hensikten med plan 202109 – Detaljregulering for Krusemarka øst er å utvide det eksisterende Krusemarka industriområde for å få et helhetlig og sammenhengende næringsområde i Hå kommune. Planarbeidet må også følge opp arbeidet med en fremtidig omkjøringsveg nord for Nærbø. I forbindelse med arbeidet på ny kommuneplan ble det først vedtatt å legge til grunn for at den fremtidige omkjøringsvegen skulle gå via Bøvegen. Etter nøyere vurderinger og problemstillinger av vedtaket ble omkjøringsvegen lagt fram til kommuneplanutvalget på nytt våren 2023. Da ble det vedtatt å opprettholde omkjøringsvegtrase fra kommuneplan 2024-2028 gjennom Pyttaskogen. Planprogrammet er dermed oppdatert for å inkludere omkjøringsveitrase i nåværende kommuneplan.

Denne rapporten bygger på eksisterende informasjon om naturmangfold i planområdet og influensområdet, som kan bli påvirket av tiltaket. I tillegg er området kartlagt av biolog Marina Eraker Hjønnvåg 10. juni 2024. Det presiseres at dette ikke er en konsekvensutredning, og at det i rapporten vises til den informasjonen som foreligger.

Det er gjort en vurdering av tiltaket etter rettsprinsippene i naturmangfoldloven kapittel 2, §§ 8-12.

3 Metode

Informasjon om naturmangfold i plan- og influensområdet er basert på eksisterende kunnskap som ligger i nasjonale databaser som artskart (Artsdatabanken, 2024), vann-nett.no (Vann-nett, 2024), NGU sine kart over løsmasser (NGU, 2024) og berggrunn (NGU, 2024) og Artsdatabanken sitt artsobservasjoner.no (Artsdatabanken, 2024).

Naturmangfoldet endres gjerne over tid, og vurderingsgrunnlaget for virkninger ved gjennomføring av tiltak bør baseres på reell og oppdatert kunnskap. Dette gjelder både kunnskap om naturmangfoldet, og om den samlede, eksisterende belastningen på naturmangfoldet.

Det er vektlagt å beskrive det naturmangfoldet som kan, eller vil, bli påvirket ved realisering av reguleringsplanen. Vurderinger av verdi og påvirkning er gjort i henhold til Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø, M-1941, for fagtema naturmangfold (Miljødirektoratet, 2023).

3.1 Avgrensning av fagtemaet

Naturmangfoldet i utredningsområdet er beskrevet etter registreringskategoriene listet opp nedenfor. Inndeling er basert på Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø, M-1941, for fagtema naturmangfold (Miljødirektoratet, 2023). Alle kategoriene vil nødvendigvis ikke være representerte innenfor utredningsområdet.

Verneområder: Områder vernet etter naturmangfoldloven, som nasjonalpark, landskapsvernområder, naturreservat og marine verneområder.

Utvalgte naturtyper: Naturtyper det skal tas særskilt hensyn til. Disse naturtypene er fastsatt gjennom vernevedtak og avgrenset i Naturbase. I dag har 8 naturtyper status som utvalgt naturtype.

Naturtyper: Naturtyper kartlagt etter NiN, og viktige naturtyper kartlagt etter DN-håndbok 13.

Økologiske funksjonsområder for arter: Områder som inneholder en eller flere økologiske funksjoner for en eller flere rødlistede arter, og/eller arter av forvaltningsinteresse. Økologiske funksjonsområder kan for eksempel være gyte-, hekke- og myteområder.

Landskapsøkologiske funksjonsområder: Viktige arealer for naturmangfold, bundet sammen av områder med naturkvaliteter som har særlig betydning som formerings-, oppvekst- og forflytningsområder for arter, og for artenes overlevelse over lang tid.

Geologisk arv: Avgrensede områder med en bestemt geologisk sammensetning som representerer en del av vår geologiske arv. Dette vil si områder som har en spesiell verdi for biosfæren, vitenskap, læring og opplevelser.

Vannmiljø: Samlebetegnelse for økologisk og kjemisk tilstand i en vannforekomst. En vannforekomst er en avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, som for eksempel en innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller et avgrenset volum grunnvann, i et eller flere grunnvannsmagasin.

I motsetning til det verdifulle naturmangfoldet er fremmede, uønskede arter som representerer en trussel for det stedegne naturmangfoldet, arter som er oppført i «Fremmedartslista».

Hoveddelen av norsk naturmangfold kommer innunder kategorien «triviell». Dette er den «vanlige» naturen, uten sjeldne arter og naturtyper, men som utgjør leveområdet til arter som finns over store deler av landet. Tiltak som medfører nedbygging eller endring av slik natur vil ikke medføre endrede avstander til forvaltningsmål for økosystem, arter eller naturtyper, jf. naturmangfoldloven § 4 og 5, og sees i denne sammenhengen som uvesentlige.

Bit-for-bit nedbygging/endring av *all* natur kommer inn under naturmangfoldloven § 10, og skal vurderes.

3.2 Influensområdet

Utredningsområdet utgjøres av planområdet og influensområdet. Med planområdet forstås området som ligger innenfor planavgrensningen til tiltaket, med influensområdet menes hele området som kan tenkes å bli påvirket av tiltaket, også utenfor planområdet. Planområdet er likt for alt naturmangfold, mens influensområdet vil variere.

Influensområdet er det totale arealet som kan forventes å bli påvirket av tiltaket på kort og lang sikt, både direkte og indirekte. Influensområdet varierer med hvilke arter som finnes, og vil være større for mobile arter som fugler og andre dyr, enn for stedbundne arter som planter og sopp. Influensområdet for mobile arter avgrenses til 250 meter fra planområdet, og for naturtyper og planter til 20 meter.

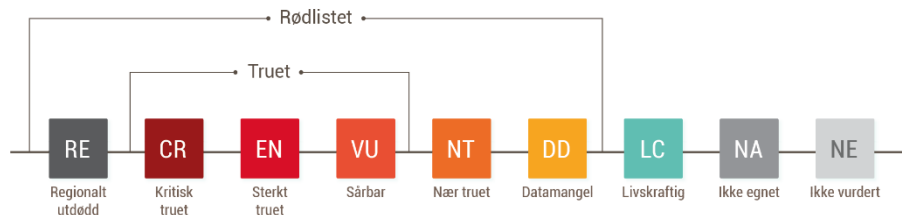
3.3 Kunnskapsgrunnlag

Planområdet er befart av biolog Marina Eraker Hjønnvåg 10.06.24. I tillegg er området NiN kartlagt i 2021 av Ecofact. Området er derfor ikke kartlagt etter NiN på nytt, fordi naturen i området ikke har endret seg siden kartleggingstidspunktet. Forekomsten av forvaltningsinteresse er kartlagt, georeferert med GPS, og presentert i kart.

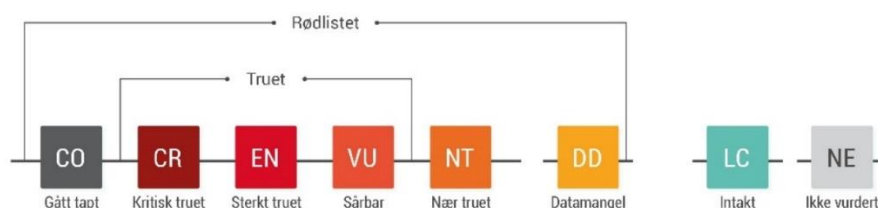
Eksisterende informasjon om naturmangfoldet i området er innhentet fra offentlige databaser samlet i artskart (Artsdatabanken, 2024). I tillegg har historiske flyfoto blitt brukt for informasjon om historikken i området.

Rødlistestatus følger Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken, 2023), og Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken, 2018), se Figur 3-1 og Figur 3-2. Risikokategorier for fremmede arter følger fremmedartslista (Artsdatabanken, 2023), se Figur 3-3. Artsbestemmelse av karplanter følger Lid & Lid (Lid, 2005). Utvalgte naturtyper er definert i Forskrift om utvalgte naturtyper etter

naturmangfoldloven. Informasjon om tilstand hos vannforekomster er hentet fra vann-nett (Vann-nett, 2024).

Figur 3-1. Rødlistekategoriene for arter (Artsdatabanken, 2023).

Figur 3-2 Rødlistekategoriene for naturtyper (Artsdatabanken, 2018).

Figur 3-3 Risikokategorier for fremmede arter (Artsdatabanken, 2023).

3.4 Usikkerhet

Området er godt kartlagt, men det vil allikevel alltid være en liten usikkerhet knyttet til forekomst av arter, både fremmede og rødlistede, siden det ikke er kartlagt spesifikke artsgrupper som lav, mose og sopp. Det er også alltid en generell usikkerhet knyttet til å fange opp alle naturverdier i et område.

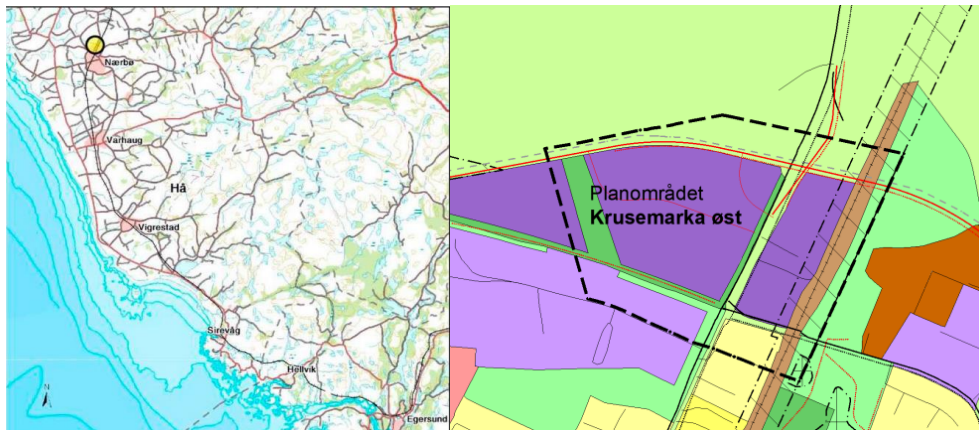
Det vil også være en usikkerhet knyttet til det konkrete tiltaket og hvilken type næring som kommer i området.

4 Beskrivelse av tiltaket

4.1 Planområdet/tiltaksområdet

Planområdet ligger nord i tettstedet Nærbø i Hå kommune, nord for Nærbø sentrum og øst for jernbaneforbindelsen som går fra Stavanger og sørover. Planområdet grenser delvis over Pyttaskogen øst for jernbanetraseen og mot Krusemarka industriområde i vest. Nord for plangrensen ligger det et større, sammenhengende landbruksområde bestående av dyrket mark. I den sørlige

enden grenser planområdet mot et industriområde, boligbebyggelse og friområde. Nærbø sentrum ligger sør for planområdet. Mot nordøst ligger det en landbrukseiendom og boliger som vil kunne bli berørt av planarbeidet og mulig realiseringen av ny omkjøringsvei nord i planområdet.

Figur 4-1 Planområdets beliggenhet i Hå kommune (t.v.) og planområdet i forhold til gjeldende kommuneplan (t.h.)

4.2 Tiltaket

Innenfor planområdet er det tenkt å anlegge areal for næring, vist som mørkelilla områder på Figur 4-1. Planavgrensningen tar utgangspunkt i et større område enn det som faktisk har dette arealformålet. Hensikten med dette er å ikke utvide det definerte næringsområdet, men å sikre gode koblinger til omkringliggende infrastruktur, samferdsel, eksisterende næring, boligområder og andre funksjoner. Det forventes dermed at planområdet vil bli mindre enn det varslede området og vil bli justert gjennom planarbeidet. Planområdet inkluderer jordverngrense for Nærbø nord i planområdet, men vil likevel ikke utfordre denne grensen.

Figur 4-2 Planområdets beliggenhet på Nærbø.

4.3 Prosjektets skadereduserende tiltak

Det er ikke lagt inn forslag til skadereduserende tiltak i prosjektet på nåværende tidspunkt. Da det ikke er planlagt i detalj hva som skal etableres.

5 Dagens situasjon

Beskriver dagens situasjon i utredningsområdet. Dette er grunnlag for verdivurderinger og referanse (nullalternativ) for vurdering av påvirkning.

Det er ikke registrert verneområder, utvalgte naturtyper eller geologisk mangfold i planområdet, eller i influensområdet og disse registreringskategoriene blir derfor ikke omtalt videre.

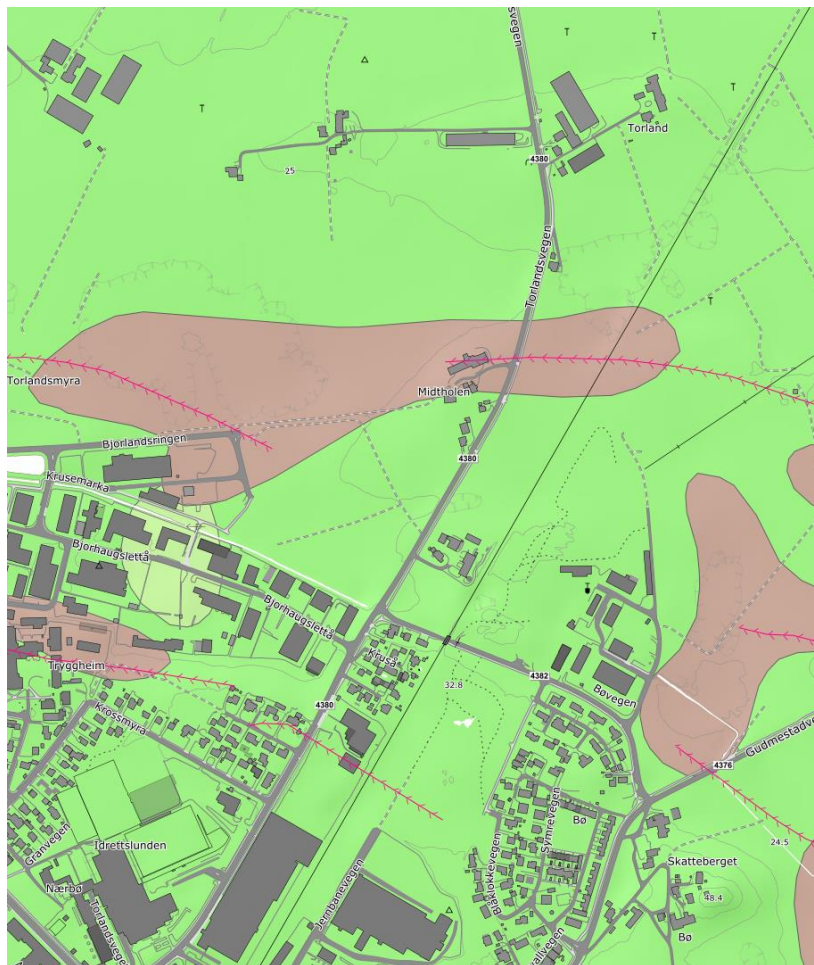
5.1 Generell områdebeskrivelse

5.2 Naturgrunnlaget

Figur 5-1 viser berggrunnen i området, og Figur 5-2 viser løsmassedekket. Berggrunnen i området er godt kartlagt (NGU sine berggrunnskart 1:50 000 (NGU, 2024)), og viser at den hovedsakelig består av glimmergneis med tykke lag med løsmasser (NGU, 2024). Løsmassene består av tykk morene med noen torvmasser nordvest i planområdet.

Figur 5-1 Utsnitt av NGU sitt berggrunnskart over området, grå farge er løsmasser. Kilde NGU.no

Figur 5-2 Utsnitt av NGU sitt løsmassekart, grønn farge er tykk morene og den brunlilla er torv og myr. Kilde NGU.no.

Berggrunnen er kalkfattig og selv om løsmassene er tykke gir ikke dette grunnlag for næringskrevende vegetasjon.

5.3 Naturtyper

Området er kartlagt etter NiN metodikken i 2021 og befart av COWI i juni 2024. Det er ikke registrert noen naturtypelokaliteter i nærheten til planområdet. Nærmeste lokalitet er ved Gudmestad vist i Figur 5-3.

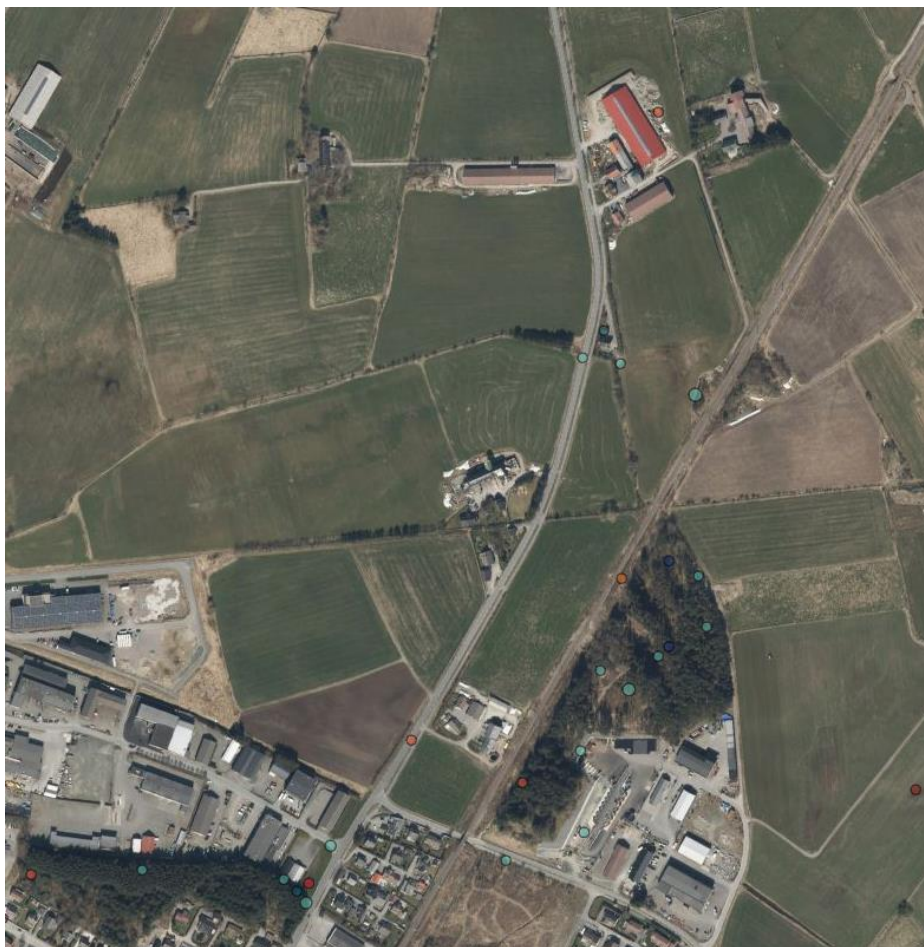

Figur 5-3 Områder kartlagt etter NiN. Kartgrunnlaget er kopiert fra naturbase.no. Blå farge er Gudmestadmyra og oransje er slåttemark ved Gudmestad.

5.4 Rødlistede arter og arter med særlig forvaltningsansvar

Rødlistede arter er arter som har hatt en reduksjon i bestand over flere generasjoner (Artsdatabanken, 2023). Planter, sopp og lav er gjerne naturlig sjeldne fordi de har spesielle krav til leveområdet. På rødlista havner de gjerne om dette sjeldne leveområdet også er truet av menneskelig påvirkning, eller endring i menneskelig påvirkning, som for eksempel endringer i jordbruket.

Figur 5-4 viser registrerte observasjoner av rødlistede arter i og nær planområdet.

Figur 5-4 Utsnitt av Artsdatabanken sitt artskart.no, oppslag 29.08.2024 for arter oppført i norsk rødliste. Utsnittet gjelder alle artsgrupper etter år 2010, med koordinatfestede punkt. Rød prikk er rødlistede arter. Blå prikk er vanlige arter.

Av rødlistede arter er det registrert stær (VU) og kornkråke (VU innenfor planområdet. Det er og registrert barlind i Pyttaskogen som er rødlistet som sårbar, men det er usikkert om denne er vill eller om det er en forvillet hageplante og dermed ofte en hybridform.

I influensområdet er det registrert tyrkerdue (NT), grønnfink (VU), gråspurv (NT), tårnseiler (NT), svarthalespove (CR), storspove (EN), vipe (CR), svartrødstjert (EN), gråmåke (VU) og sivhauk (NT). Ingen sensitive arter er registrert i nærheten til planområdet.

Flere av disse artene kan nok bruke den dyrkede marka innenfor planområdet til næringssøk til ulike tider på året. Kornkråke hekker ved Nærbø, men det er ikke kjent at de hekker i Pyttaskogen per dags dato. Stær hekker på bygninger i og rundt planområdet. De landbruksrelaterte artene vipe og storspove er ikke kjent fra planområde, men hekker i områdene rundt.

5.5 Landskapsøkologiske funksjonsområder

I utgangspunktet gis vassdrag høy verdi som landskapsøkologiske funksjonsområder, fordi de sammen med kantvegetasjonen er leveområder for

mange arter og fungerer som økologiske korridorer. Bøbekken som renner gjennom planområdet, delvis i rør, er en del av det vernede vassdraget knyttet til Håelva. Bøbekken renner ut i Håelva og Hå kommune opplyser om at det er fisk i bekken i dag. Trolig er det snakk om ørret. Bøbekken er ellers ikke kjent for å være leveområde for rødlistede arter eller arter av særlig forvaltningsansvar. Området ellers er preget av kulturlandskap. Grøntkorridoren mellom Midtholengård og Krusemarka vest er viktig som ledelinje i landskapet for dyr og fugler. Det samme bør vegetasjonen langs Bøbekken jfr. vannressursloven § 11. Slike ledelinjer er viktige for at dyr og fugler kan bevege seg gjennom et ellers åpent landskap. Vegetasjonen bidrar også som levevegetasjon for vind mot den dyrka marka og motvirker avrenning til bekken.

Det er ikke registreringer av viltområder eller trekkveier for vilt i området. Vanlige arter som rådyr og rev bruker nok områdene rundt i varierende grad, slik at en kan anta at kantsonene langs planområdet og Pyttaskogen har en funksjon som viltområde. Det rødlistede piggsvinet finnes også trolig i områdene rundt.

5.6 Vannforekomster

Bøbekken hører til vannforekomst Håelva – Bøbekken med vannforekomst ID 028-98-R (Figur 5-5). Økologisk tilstand er dårlig og kjemisk tilstand er udefinert. Vannforekomsten er definert som sterkt modifisert vannforekomst, og god økologisk tilstand er dermed ikke realistisk. Grunnen til dette er kanalisering av bekkeløpet.

Figur 5-5 Vannforekomst 028-98-R, Håelva – Bøbekken. Kilde vann-nett.no

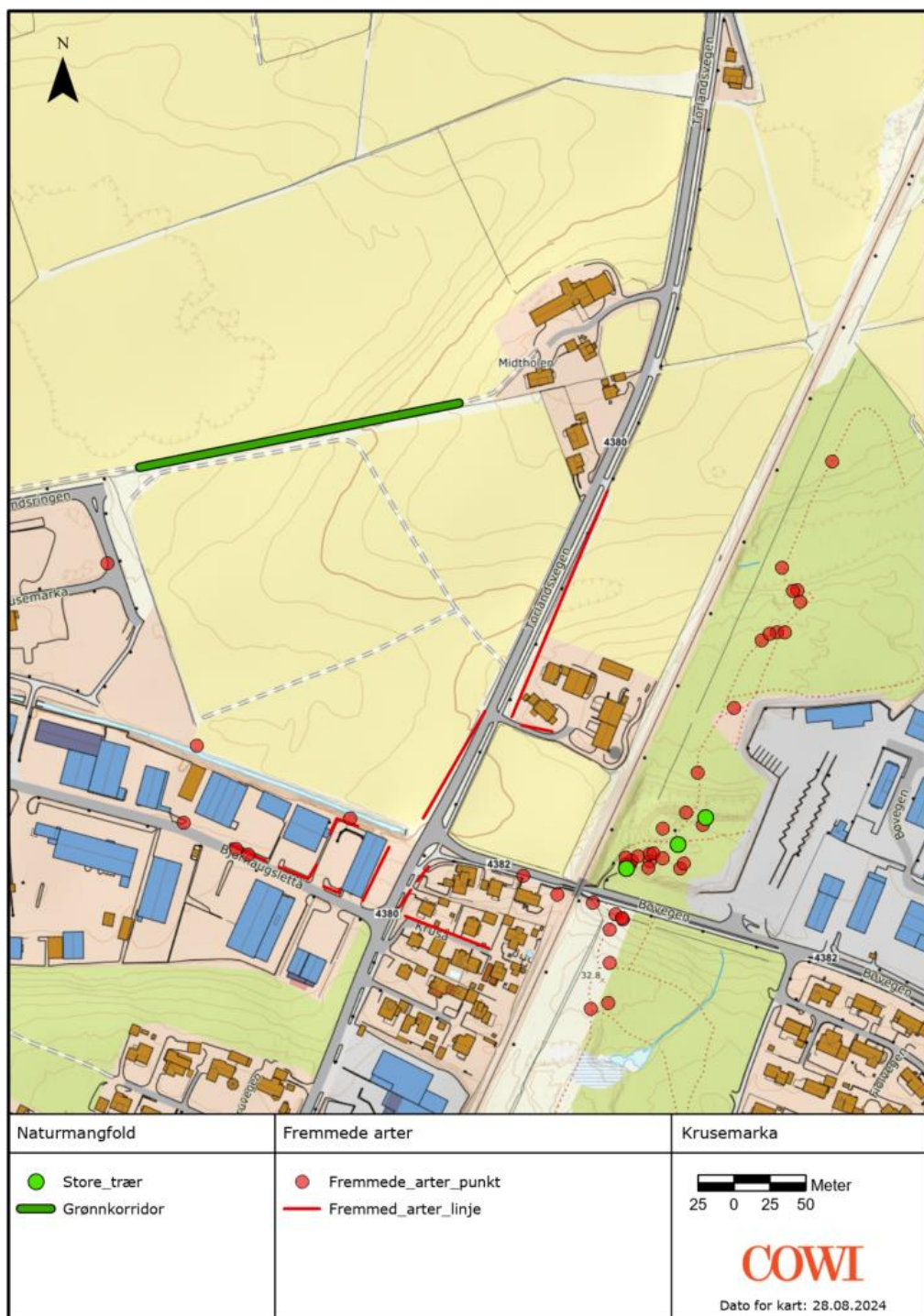
5.7 Fremmede arter

Fremmede arter representerer en fare for stedegent naturmangfold, og omfatter arter vurdert i «Fremmedartslista 2023» som har svært høyt- (SE), høyt- (HI)

og potensielt høyt potensiale (PH) for å utgjøre en økologisk risiko for stedegne arter og naturtyper (Artsdatabanken, 2023).

Det er større forekomster av sitkagran (SE) i Pyttaskogen, i tillegg er det en del platanlønn (SE). Nord i skogen er det også mye amerikahumleblom (HI). Det finnes også svært mye mispel spredt i skogen; bulkemispel (SE), sprikemispel (SE) og dielsmispel (SE). Ellers finnes det sandlupin (SE), buskhyll (SE), gul valmuesøster (PH) og hemlokk (SE).

Rundt Kusemarka vest finnes det plantet buskmure (PH), gyvel (SE), hybridbarlind (SE), spirea (SE) og tuja (HI).

Figur 5-6 Registreringskart med store tre, grønkorridor og fremmede arter (punkt og linje). Fremmede arter er ikke detaljert, og de finnes fremmede arter også utenfor punkt i kartet.

Figur 5-7 Kart som viser sandlupin i tilknytning til planområdet.

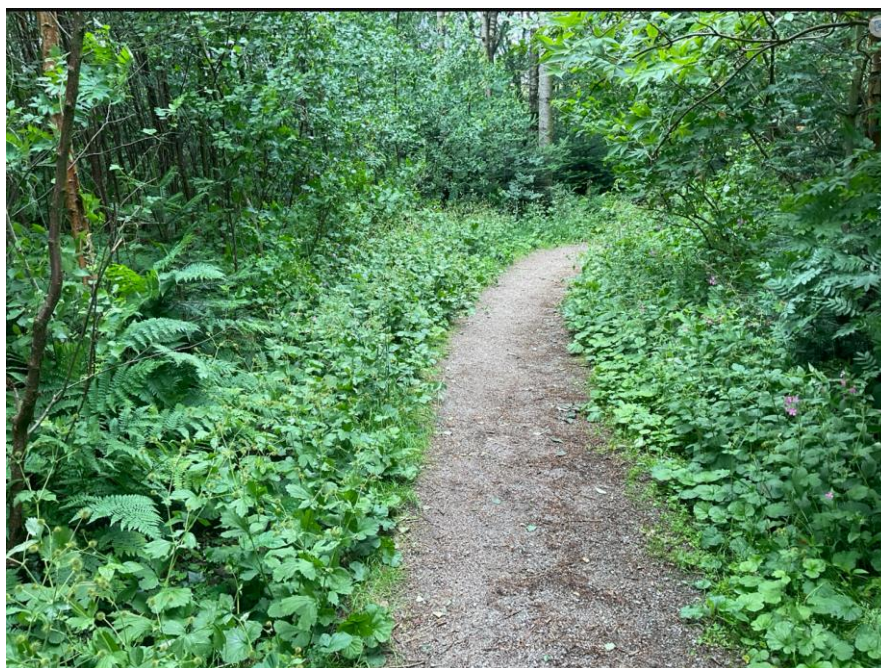
Sandlupin har høy risiko for spredning ved massehåndtering, og må derfor spesielt hensyntas gjennom tiltaksplan. Punktene i Figur 5-7 representerer nødvendigvis ikke alle forekomstene. Dette må derfor detaljeres i senere fase.

5.8 Feltregistrering i planområdet

Feltregistrering ble utført 10.06.2024. Generelt synes området ikke veldig artsrikt, da landbruksområdene i hovedsak er gresseng og skogen er plantet sitkagran som gir mye skygge og lite undervegetasjon. Skogen er aktivt brukt av barnehage og skole, og det går flere stier gjennom skogen. Det finnes flere større seljetrær, særlig i den sørlige delen av skogen, og disse bør søkes bevart, men det er en stor fare for at de velter over ende som følge av vind dersom granskogen rundt blir fjernet. Ellers i skogen er det også noe rogn og ask (EN). Feltsjiktet i sør er svært glissent, og bærer preg av lite lystilgang og slitasje. Feltsjiktet i nord er mer frodig, og består av arter som bringebær, rød jonsokblom og stornesle, i tillegg til mange fremmedarter.

Figur 5-8 Glissen sitkagranskog i sørlige deler av Pyttaskogen. Foto: Marina Eraker Hjørnevang

Figur 5-9 Frodig feltsjikt i nordre del av Pyttaskogen. Foto: Marina Eraker Hjørnevang

Figur 5-10 Grøntkorridor til venstre og Bøbekken til høyre. Foto: Marina Eraker Hjønnvåg.

5.9 Verdivurdering

Siden området er så lite er det ikke delt opp i delområder, men dette kapittelet gir en verdivurdering av naturmangfoldet og beskriver effekt av tiltak.

Rødlistede arter i form av kornkråke og stær som begge er sårbare gir området stor verdi. Området fungerer i hovedsak som næringsområde for disse artene, som hekker i områdene rundt. Verdien blir dermed knyttet til landbruksområdene. Pyttaskogen har noe verdi i form av at det er registrert dvergspett der, som er en særlig hensynskrevende art. Grøntkorridoren mot Midthol gård og langs Bøbekken har og noe verdi, selv om det ikke er knyttet spesielle naturverdier til disse utenom at de fungerer som viltkorridorer og er viktige i forhold til avrenning. De store mengdene fremmedarter i Pyttaskogen og rundt Krusemarka vest gir en negativ verdi for disse områdene.

6 Vurdering av effekt av tiltaket på naturmangfoldet

Påvirkning av naturmangfold handler om at biologiske og geologiske funksjoner, og økologiske prosesser, forringes eller forbedres.

Dette er gjort en kort vurdering på bakgrunn av oppslag i databaser og eksisterende informasjon, samt en kartlegging gjort 10.06.24.

Hoveddelen av arealet er i dag oppdyrket til grasproduksjon. Pyttaskogen er plantet sitkagranskog, som gir lav verdi for naturmangfoldet, da den mørke granskogen begrenser annen vegetasjon.

Selve utbyggingen vil i hovedsak berøre de dyrkede områdene, og i noen grad Pyttaskogen. Det er usikkert om Bøbekken vil endres.

Tiltaket kommer i kontakt med masser med fremmede arter. For arter oppført i forskrift om fremmede organismer, vedlegg I, er det ikke tillat å bidra til spredning, noe som innebærer at en i prosjektet bør ha god oversikt over hvor

slike arter vokser, og ha en plan for håndtering av plantedeler og masser med slike arter.

6.1 Anleggsperioden

Påvirkning i anleggsperioden vil i hovedsak være i form av økt støy, støv og lysforurensning. Hvor lenge og hvilke typer påvirkning en får i anleggsperioden er litt usikkert, ettersom planen ikke er ferdig detaljert enda. I anleggsperioden vil det også være en økt risiko for spredning av fremmede arter og forstyrrelser for hekkende fugler.

Det er og fare for økt avrenning til Bøbekken, slik at det anbefales at det tas inn bestemmelser som sikrer at en ikke får økt avrenning her selv om bekken i utgangspunktet er sterkt modifisert.

7 Skadereduserende tiltak

Målet med tiltakene er å minimere risikoen for negativ påvirkning på natur i forbindelse med gjennomføring av prosjektet. Tiltak som er fastsatt i prosjektets planbestemmelser vurderes som en del av tiltaket og er beskrevet i kap. 4.3. Prosjektets skadereduserende tiltak.

7.1 Lovpålagte og søknadspliktige tiltak

(listen er ikke uttømmende)

- Alle inngrep i vassdrag skal godkjennes av forvaltningsmyndighetene, jf. Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, som setter endelige vilkår for gjennomføringen.
- Langs vassdrag skal det opprettholdes et naturlig økologisk fungerende vegetasjonsbelte som ikke noe sted må være mindre enn 6 meter bredt til hver side, jf. vannressursloven § 11.
- Den som setter i verk virksomhet eller tiltak som kan medføre spredning eller utslipp av levende eller levedyktige organismer til steder der de ikke forekommer naturlig, skal i rimelig utstrekning treffe tiltak for å hindre dette. §28 (Naturmangfoldloven, 2009).
- Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11. §7 (Forurensningsloven, 1981).

7.2 Anbefalte skadereduserende tiltak

Tiltak som kan iverksettes for å ytterligere redusere negativ påvirkning på naturmangfoldet, men som ikke er vurdert som en del av tiltaket.

Ved prosjektering av tiltaket bør det utarbeides en miljøoppfølgingsplan (MOP), som skal være et levende dokument gjennom hele prosessen, helst alt fra arealplanlegging og fram til tiltaket er gjennomført. I MOP vil alle mulige

miljøutfordringer påpekes og vurderes. MOP kan være et viktig verktøy for å løse de ulike nivåene i prosessen.

Siste vekstsesong før anleggsstart kartlegges fremmede, uønskede arter, og det utarbeides en tiltaksplan for å hindre spredning av slike arter i anlegget.

Det anbefales at anleggsarbeidet legges utenom hekkeperioden for fugl fra april til juni. Det må også gjøres tiltak for å minimere avrenningen til Bøbekken i anleggsperioden. Tiltak her kan være å sette igjen grøntbelte langs Bøbekken.

Det bør vurderes om en skal gjøre tiltak i Pyttaskogen for å redusere antallet fremmedarter. En kan fjerne fremmedarter i noen deler av skogen. Hvis en fjerner sitkagrana vil det fort føre til at resterende trær blåser ned. En åpning av skogen vil også ganske sannsynlig føre til en økning i antall fremmedarter, så her er det viktig å se helheten i skogen og hva en ønsker å oppnå før en gjør konkrete tiltak.

8 Vurdering etter naturmangfoldlovens kap. 2

I dette kapittelet er tiltaket vurdert etter prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven §§ 8-12. Prinsippene skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet, jamfør naturmangfoldloven § 7.

§ 8 (Kunnskapsgrunnlaget)

"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet."

"Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet."

Vurdering av prosjektet:

Kunnskapsgrunnlaget er basert på eksisterende informasjon, sammensatt av opplysninger fra nasjonale databaser og offentlige rapporter, samt en kartlegging gjennomført 10.06.24, og NiN kartlegging i 2021.

Det er registrert naturmangfold av stor verdi i planområdet i form av rødlistede arter i kategorien sårbar (stær og kornkråke). I tillegg er grøntkorridorene langs Bøbekken og mot Midtholen gård, samt Pyttaskogen viktige landskapsøkologiske elementer, som gir området en positiv verdi som rekreasjonsområde og viltområde.

Tiltaket innebærer utbygging til næringsformål og effekten på naturmangfoldet vil i hovedsak være arealbruksendring og arealbeslag/terrenginngrep.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig for å gjøre en vurdering av naturmangfoldet i området.

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

"En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet vil bli utsatt for."

Vurdering av prosjektet:

Planområdet vil være en forlengelse av tettstedet Nærbø ut mot landbruksområdene rundt. Det er laget en grense for landbruket som ikke vil bli påvirket av reguleringen. Noe av Pyttaskogen vil bli berørt som er et lokalt viktig område for rekreasjon og et viktig landskapsøkologisk område for naturmangfoldet. Grøntkorridoren mot nordvest ser foreløpig ut til å bli bevart, siden denne ikke er markert til næringsformål i kommuneplanen. Selve utbyggingsplanene vil trolig ikke føre til store endringer i den samlede belastningen for naturmangfoldet i området siden det i hovedsak er vanlig natur som går tapt. Tap av areal vil være den største påvirkningen, men de viktigste områdene for naturmangfoldet i området ligger utenfor planområdet og vil ikke bli berørt av planforslaget.

§ 9 (føre-var-prinsippet)

"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak."

Vurdering av prosjektet:

Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som godt nok basert på tidligere kartlegginger i 2021 og 2024 selv om ikke alle artsgrupper er spesifikt kartlagt. Det er liten sannsynlighet for at en skal finne naturverdier i området som ikke tidligere er registrert. Føre-var prinsippet kommer dermed ikke til anvendelse.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

"Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets karakter."

Vurdering av prosjektet:

Det forutsettes at tiltakshaver dekker kostnader ved miljøforringelse.

§ 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, samt lokalisering)

"For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en

samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater."

Vurdering av prosjektet:

For å unngå skade på naturmangfoldet skal de beste teknikker og løsninger benyttes ut fra en samfunnsmessig vurdering. Tiltaket er plassert i tilknytning til allerede bebygde områder der det meste av området i dag er benyttet til landbruksdrift. Områdene er i så måte sterkt menneskelig påvirket og plasseringen av tiltaket ser ut fra et naturfaglig hensyn ut til å være fornuftig.

9 Konklusjon

Det er gjort en vurdering av naturmangfoldet basert på offentlig tilgjengelig informasjon og en kartlegging 10.06.2024. Realisering av detaljreguleringsplanen vil i noen grad påvirke naturmangfoldet. Planområdet er på ca. 145 dekar, der mesteparten er utbyggingsareal, og det er nettopp arealtap som vil være negativt for naturmangfoldet.

COWI sin vurdering er at realisering av planen ikke er i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystem gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

10 Referanser

- Artsdatabanken, 2018. *Norsk rødliste for naturtyper*. [Internett]
Available at: <https://www.artsdatabanken.no/rodlisteformaturtyper>
- Artsdatabanken, 2023. *Fremmedartslista 2023*. [Internett]
Available at:
<https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023?TaxonRank=AssessedAtSameRank>
[Funnet 2024].
- Artsdatabanken, 2023. *Rødlista for arter*. [Internett]
Available at: <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteformarter>
- Artsdatabanken, 2024. *Artskart*. [Internett]
Available at:
<https://artskart.artsdatabanken.no/#map/427864,7623020/3/background/nibwmts/filter/%7B%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22Blocked%22%3A%5B2%5D%2C%22CenterPoints%22%3Atrue%2C%22Style%22%3A1%7D>
- Artsdatabanken, 2024. *Artsobservasjoner*. [Internett]
Available at: <https://www.artsobservasjoner.no/>
- Framstad, E. B. H. B. T. B. A. J. L. O. S. S. O. & Ø. D.-I., 2020. *Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Dokumentasjon av sentral økosystemfunksjon, s.l.: NINA*.
- Lid, J. & L. D., 2005. *Norsk Flora*. 7 red. Oslo: Det Norske Samlaget.
- Miljødirektoratet, 2023. *Vurdere miljøkonsekvensene av planen eller tiltaket, Naturmangfold*. [Internett]
Available at:
<https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/arealplanlegging/konsekvensutredninger/vurdere-miljokonsekvnsene-av-planen-eller-tiltaket/naturmangfold/>
[Funnet 2024].
- NGU, 2024. *Berggrunnskart*. [Internett]
Available at: https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/
- NGU, 2024. *Løsmassekart*. [Internett]
Available at: https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/
- Vann-nett, 2024. *Vann-nett*. [Internett]
Available at: <https://vann-nett.no/portal/>